

ERDÉLYI GAZDA

ÁLTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
valamint a reclamatiók.
Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Heremag eladásának közvetítése.
Szarvasmarhák eladásának közvetítése lapunk által.
Körütekintés. N. K.
Egy kiváló sertés-nyáj.
A trágyázásról. III. Nagy Kálmán.

Rövid szakközlemények.

A répa nematódjainak irtása. — Építkezés angol rendszer szerint. — A tögymeleg friss — tehát forratlan — tejről. — Cserhulladék mint trágyaszor. — Szőlőtrágyázás. — A szőlőlevél takarmányértéke.

Vegyesek.

Felhívás. — A bécsi tenyészállatkiállítás. — A balatonvidéki terménykiállítást. — Hitelszövetkezeti mozgalom Nyitra megyében. — Az angol földbirtok elértékellenedése. — A süret Franciaországban. — Országos sörárpakiállítás. — Gazdatisztek nyugdíj egyesülete. — Thanaton rovar irtószor. — A külföld komlótermése és kereskedelme. — A biztosítékok kamatlábjának leszállítása. — Magyarország kukorica- és burgonya-területe. — Franciaország ideai gabonatermése. — Terv a gazdahitel emelésére. — Állást keres. — Kerestetik számtartó. — Gazdatiszti állást keres.

Piaczi értesítő.

Heremag eladásának közvetítése.

Azon heremag termelőknek, a kik termésüket már most okvetlenül értékesíteni akarják, az eladást készséggel közvetíti, a lehető legjobb áron, az „Erdélyi Gazda” szerkesztősége.

Szarvasmarhák eladásának közvetítése lapunk által

Lapunk f. é. 32-ik számának „Körütekintésében” közölt föltételek mellett hazarészünk állattenyésztőinek eladó magyar fajta szarvasmarhái eladását lapunk szerkesztősége közvetíti és erre a bejelentéseket az irt adatok közlésével elfogadja.

Körütekintés.

— Emelkedő buza árak — egyoldalúság, sokoldalúság — Erdély és az alföld. —

Nagy későre emelkedő buzaárakat jelentenek. Ideje volt, hogy a mesterséges ár csinálás

végét érje. Külföldön mindenütt gyenge termést jelentenek, a bevételre szoruló államok nagy készleteket kell beszerezzenek a hiány fedezésére. Az, hogy Amerika feleslegével kényszerítve egyszerűre jelent meg a piacon nem okozhatta az alacsony buza árakat. Okozta a mesterséges ár lenyomás. Bármit beszélünk, irunk, a tőzsde az ur, úgy járjuk a hogy az fujja. Nagy erőbe kerül, hogy kikerüljünk ebből a táncból. Így családok gazdáink, kiknek mind az volt a reményük, hogy jó áron adhatják el buzájukat, minden arra mutató jel dacára alacsonyok maradtak az árak. A ki győzte várta a jobb fordulatot, de sokan kénytelenek voltak úgy adni, a hogy veszik. Gazdáink, kik tehetik most is tartozkodók, magtárjukban áll a gabona. Jól teszik, több a valószínűnél, hogy emelkedni fognak az árak.

11 frtos buza árt ugyan el nem fognak érni. Elmúlt annak ez ideje, nagyon rossz termése kell legyen az export államok mindnyájának, hogy elérhető legyen. És még akkor is ott van a világ piacon felhalmozott sok készlet. Verseny társaink, melyek terület és így mennyiség dolgában jóval tulszárnyalnak, folyton szaporodnak. Oroszország is mindent elkövet, hogy a kaukasus termékeny völgyeit és fensíkjaikat buza tengerré varázsolja és az európai piacához csatolja. Pár év és egy hatalmas versenytársal több

Máshoz kell fordulnia a magyar gazdának a miből pénzeljen. Maga a buza termelésre fektetni mindent, nemcsak azért, hogy alacsony árak mellett tönkre megy a gazda, hanem azért, hanem egy termény sikerétől tenni függővé a gazdaság jövedelmét könnyelműség. Ha szerencse játék volna a gazdaság legtanácsosabb volna egy terményt termelni egy évben, mely jól beüt. Egy kockára lehetne mindent feltenni. Kereskedelemben még megpróbálhat valaki ilyen szerencse játékot. Panaszkodnak is, hogy a börze szerencse játék házzá vált. De gazdaságban a dolog természeténél fogva sem kísérrelhető meg, gazdaságban forgó tőkék nem könnyen mozognak, nehézséges természetűek. A gazda célja az kell legyen, hogy egyenletes, állandó és lehetőleg biztos jövedelmet biztosítson magának. Tehát a kockázatot eszerint ki kell zárni azzal, hogy több kockára teszi fel, minél több oldalavá teszi

gazdaságát. Ha ez nem üt be, be üt a másik. Jobb a biztos krajczár a bizonytalan forintnál. Így talán kisebb lesz a jövedelme, de biztos. Átlag jövedelme pedig éveken át jóval nagyobb.

Csak hogy a sokoldalúság és intesivitás közel és együtt jár egymással. És csak lépésről lépésre érhető el. Nem elég termelni, azt értékesíteni is kell. De a sok oldalúsághoz kell talaj és klíma is, kell munkás kéz is. De főleg tőke kell, főleg szakértelem kell. E két utóbbi hiányzik kiváltképp nekünk.

Ha összehasonlítjuk az alföldet és erdélyt talaj, klíma és népességi viszonyaival, a gazdag alföld és szegény erdély között, erdély javára billen a mérleg. Az alföld sík vidéken, gyér népességével, száraz klímájával bajosan lehet lemondani az egyoldalú buza termelésről. Mig erdély klímája, felszín alakulása, nem oly termékeny de változatosabb talaja, sűrűbb népessége inkább megengedi a sokoldalúságot. Már az a körülmény is hozzá járul, hogy erdély az állati tenyésztésre rá van utalva. Azt is tudjuk, hogy ha valamely részén magyarországnak egy legelső sorban erdélyben van helye az iparnak; és ezzel kapcsolatban a gazdasági párrak. S ha a gazdasági ipar talaját együtt kellett vele kinönnie az ipari gazdaságoknak. Első fecskéit már láthatjuk, de messze van még a tavasz. Ott van a mi hideget terjeszt a tőke hiány. Teremtsetek meg az olcsó hitelt és szakképzettséget és erdély gazdáinak sorsát nem féltém.

N. K.

Egy kiváló sertés-nyáj.

Nem is oly nagyon rég kerültek be magyarországra a mongoliczák és ma már az egész országban mindenütt el vannak terjedve, nagyonis tulsúlyban minden más fajta felett. Meglelve itt igazi hazájukat, oly változáson mentek keresztül, mely képessé tette őket, hogy az európai sertés piacokat dominálják. Ez idő szerint a mi viszonyaink között nincs más fajta, mely annyira beválnék és annyi tiszta jövedelmet biztosítana, mint a mongolicza.

De mily különbség van mongolicza és mongolicza között. A ponty hátú csapott forutól a szép

Elsőrendű

mútrágyák.

Egeresi gipsz-, mútrágya- és vegyi termékek gyár (Kramer J.)

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomas salak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom és egyéb különleges mútrágyatermékeit szavatolt tartalom mellett. — Talajelemzések díjmentesen eszközöltetnek. — Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál a gyár központi irodája, Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz. a. 10 (89—52) a hová a levelek és rendelések intézendők.

Szuperfoszfát.
Párolt
csontliszt.

hosszu dereku, kiépitett foruig, a durva csontutól a finom gyakran túlfinomított csontozatuig, a durva szörzetütől a finom kultiváltságra való szörzetüig hány változata van azon élet viszonyok szerint, a melyekbe helyeztetek. De ezen változatok létre hozásán legtöbb befolyása volt az öntudatos tenyésztésnek, a szakértelemnek.

Igy állittattak elő azok a féleségek, melyek külön nevet biztosítottak maguknak, distingvált állandósított jellegük és tulajdonságaik által. Egy ily különvált. szakértelemmel előállított és állandósított jellegükben tovább tenyésztett féleséget mutatunk be lapunk olvasóinak, midőn itt bemutatjuk Friedmann Albert hadrévi bérlő méltán hirnővre szertett sertésnyáját. Ezen hirnővét és kiváló tulajdonságait leginkább bizonyítja az a kellendőség, melyben eladásra szánt tenyészállatai részesítettnek és azaz ár. melyben tenyészállatait megveszik.

Képekben és szavakkal ismertetni meg egy sertésnyáját, hogy minden jó tulajdonságaikkal mintegy megelevenedjenek az olvasó előtt, nehéz dolog. Inkább a tenyésztési eljárásra, a tartás és ápolásra szoritkozom. Miként lett előállítva ezen nyáj, mely hizékonysága mellett elég mozgékony, edzett, hogy a legintensivebb tenyésztésbe is bele iljék Leirom keletkezését annak a nyájnak, mely rövid befelé tört orrával, rövid lábaival finom sárga göndör szőrével magas foku kultiváltságra vall és mégis csontozata elég erős, ő maga a makkon való legeltetésre elég edzett.

A nyáj alapját Lovassy-félék képezik, melyek ezelőtt 13 évvel szereztettek be. Ez lett tisztán tenyésztve 1882-ig. Ekkor lettek a Lovassy-féle anya koczák balázsházi kanokkal keresztezve. (Ne tudja fel az olvasó, hogy a fajta keretén belül keresztezésről beszélek, de a féleségek között oly nagy különbségek vannak, hogy inkább használok a keresztezés kifejezést, mint a vérfrissítést, mely a ténynek is inkább megfelel.) Négy évvel később 1886-ban újabb féleség vére került a nyájba, a Wertheimstein-féle kanok lettek felhasználva. Tehát a jelenlegi nyáj három féleség keveréke, mely azota tisztán lesz tenyésztve. Már régen egy öntetivé vált a nyáj, jellege állandósítva lett s ha történik is egyik vagy másik irányban visszaütés, a mi az utobbi években már nagyon ritkán fordul elő, gondosan ki lesz küszöbölve a tenyésztésből.

A törzs állomány ez évben 143 anyakoczából és 22 kanból áll. Egyszer lesznek egy évben malacoztatva, februárban.

Bár elég korán fejlődő a nyáj, tenyésztési célokra csak 1 éves és 9 hónapos korokban használtatnak ugy a koczák, mint a kanok, azon szempontból vezetve, hogy csak kifejlett erőteljes szülőktől várhatunk erőteljes, jól fejlődő ivadékokat. Ezen szempontból a bugatás és vemhesség alatt a tenyészállatok takarmányozása is olyan, hogy teljes erőben maradjanak és az ébrenyt is kellőleg táplálni tudják az anyák; úgyelvé azonban arra is, hogy el ne hizzanak. Ha van makk, minden szeptember végén makkra hajtattak és ott vannak a bugatás ideje alatt. Megelőzőleg az anyakoczákat az elválasztástól kezdve legelőn tartatnak rét, tarló és ugar legelőn, szemes eleséget semmit sem kapnak. A bugatás után mindjárt lekerülnek az anyakoczákat és tisztán tengerivel takarmányoztatnak. 1—1½ kl. szemes tengerit kapnak naponta és fejenként, rendre emelve az adagot a mint a ma. acozás ideje felé közelednek.

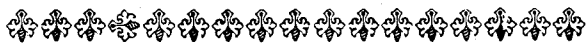
A nyáj szaporasága nagyon jó, 5—6 ma-

lacz esik átlag egy koczára, melyből egy kocza alatt 5 lesz meghagyva, mennyit a koczák megeröltetés nélkül, kellő erőben szoptathatnak. A szoptatás ideje alatt 1½ 2 kl. tengerit kapnak naponta és fejenként darálva, ivós alakjában, hasonlólag rendre növelve az adagot a mint a malacok növekednek és mind többet szoptnak. Kétszer hetenként azonban reggel adagjukat szemesen kapják, hogy a rágástól el ne szokjanak és nyálmirigyeik tevékenysége ne csökkenjen.

A malacok 10 hetős korukban választatnak el. A hosszabb ideig való szopás a növénydek állatnak erőteljes kifejlődésére jótékonyan hat, ha ugy vannak az anyák tartva, hogy kellő táplálékot tudnak nyújtani. Csak az anyát viseli meg a hosszú szoptatás. De itt ugy lesznek tartva és a vemhesség alatt is oly erőben vannak, hogy kár nélkül tarthat 10 hétig a szoptatás.

Az elválasztásra árpával lesznek előkészítve öt hetős korukban már kezdetnek az evéshez szoktatni. Az elválasztás után eleinte 3 szor lesznek étetve, egy időben legelőre is hajtattak. Az árpát egyszer reggel szemül, kétszer darálva kapják. A darát a szerint a mint melegebb vagy hidegebb az idő, ivós vagy egyszerűen áztatott állapotban kapják. Később csak kétszer kapnak árpát egyszer szemül egyszer darálva. Ez tart az elválasztás után 3 hónapig. Azután csak legelőre járnak szemes eleséget nem kapnak.

(Folyt. köv.)

A trágyázásról.

III.

Egy intensiv gazdaság aligha lehet oly helyzetben, hogy annyi állatja legyen, melyek után nyert istálló trágyából összes nagy trágya szűségletét fedezni tudná. Maga ez a tény rákényszerít minden gazdát, hogy a műtrágyákhoz forduljon, ha az intensiv termeléssel elvont talaj erőt vissza akarja potolni. De igyekezni fog drága istálló trágyáját is minél jobban használni fel. Igy önként rá jó az istálló trágya és műtrágyák heljes együttes alkalmazására természetű növényeinek igényei szerint. Mert, ha a gondos trágya kezelés által igyekszik a nitrogen veszteséget az elérhető minimumra csökkenteni, nem fogja akarhatni a helytelenül alkalmazott trágyázás által pazarolni el egy részét a fáradsággal és drágán megszerzet nitrogénnek.

A helyesen alkalmazott vetésforgokra az embereket nem a czélszerű üzleti és munkabeosztás vezette, hanem a czélszerű és olcsó trágyázás, a talajerő vissza potlásának lehetősége vezette. Mely vetésforgó lehetővé teszi, hogy aránylag olcsón, aránylag kevesebb trágyával, a talaj erőt kimélve nagy terméseket nyerjünk. Ugyanez vezette rá a gondolkozó gazdákat, a pillangosoknak a vetés forgokba való beillesztésére, melyek a talajt nitrogénben gazdagon hagyják hátra és a legdrágább trágyában a nitrogen trágyákban takarítanak meg számunkra.

Jelszóvá is vált minél több pillangost termeszteni. Csupán trágyázási szempontból is megboszulja magát ezen jelszót vakon követni. A pillangosoknak sok phosphor és mész kell, azon kívül talaj erők tárházát az altalajt is nagyon igénybe veszik. Meggondolva kell tehát a kellő határt megállapítani: eddig és ne tovább, nehogy elveszítsük a vámon a mit a réven nyertünk.

Végül legyen szabad egy pár szót szólnom a speczialis trágyákról és műtrágya vásár-

lásról. A műtrágya gyárosok árulnak a különféle kultur növényeink számára általuk készített speczialis trágyákat. Igy van külön szőlő trágya, buza trágya stb. Nagy titokban tartva tartalmukat, csodás hatást tulajdonítva nekik. Tény, hogy a speczialis trágyáknak van értelmük Czikksorozatunk elején említettük, hogy a növény tápanyagokat kulturnövényeink mindenike más-más arányban igényli. S ha azt a nitrogen, phosphor és kali oly arányban és mennyiségben alkalmazuk, mint a szőlő, komló, buza igényli, kész a speczialis trágya. Nincs benne semmi titokszerűség. Igy vannak a műtrágya gyárosoknál is készítve a speczialis trágyák. De gyakran a speczialis trágyák csuda hatása nem üt be vagy az alkalmazott mennyiség árával nem áll arányban a terméstöbblet, mert talajomban az egyik vagy másik növény tápanyag bőven talán már a trágya alkalmazása előtt is bőven meg volt. Nem elég, hogy a speczialis trágyát a növényeim átlag tápanyag szükséglete szerint készitem, a talajomhoz is hozzá kell szabjam. Ezért nincs mindig kellő hatása a hozatott speczialis trágyának. Van ezen kívül még egy baj a speczialis trágyákkal. Az ember vaktában ad ki pénzt a nélkül, hogy tudná hány % nitrogén, phosphor, vagy kali tartalma van. Legtanácsosabb, ha minden gazda, ki speczialison akar valamelyik növénye alá trágyázni, maga keveri össze a különféle műtrágyákat. Lényegileg ugy is minden okzerű trágyázás speczialis trágyázás.

Áttérve a műtrágyák vásárlására, röviden végezhetünk vele. Egy példa leginkább megfog mindent magyarázni. Phosphor trágyát akarok vásárolni. Hozatok 18 %-os superphosphátot 10 m.-mázsát, kerüljön m.-mázsája szállítással 6 frt 50 krba fizettem érte 65 frtot. Nekem csak a phosphorsav értékes, 18 % mellett van minden m.-mázsában 18 kl. a 10 m.-mázsában 180 kl. Ezért a 180 kl phosphorsavért fizetem a 65 frt-ot. Ha ezen árért nem 18 % műtrágyát kapok, hanem csak 15 %-ost a 10 m.-mázsában 150 kl. phosphorsavat kaptam 65 frtért, 30 klval megvagyok rövidítve. Mindig az határoz tehát, hogy az értékes növényi tápanyag hány százalék a vásárolt műtrágyában és annak kilója mennyibe kerül. Mibe kerül kiloja a phosphorsav amoniak, salétromnak, illetve légenyek, stb. Nagyobb mennyiségű hozatalnál, mindég tanácsos vegelemeztetni a hozatott trágyát, vajjon a szavatolt % meg van-e benne.

Mindezekből az is következik, hogy hosszabb szállításnál gazdaságosabb minél koncentráltabb műtrágyát hozatni. Mert a még egyszer oly koncentráltból fél annyi kell és így a szállítási díj is félanyi. De a nagyon koncentrált műtrágyákkal egy baj van. Holdanként nagyon keveset kell alkalmazni és emiatt egyenletes elhintése nagy bajjal jár. Már pedig minél koncentráltabb valamely műtrágya annál egyenletesebben hintendő el.

Nagy Kálmán.

Rövid szakközlemények.

— A répa nematódjainak irtása. Ezen apró élősdiek, melyek a hol egyszer elszaporodtak, majdnem lehetetlenné teszik a répatermelést, sok gondot adtak már kivált a nyugot-európai gazdáknak. Most azonban aligha meg nem találták, a baj orvosságát, nevezetesen Villot a gázgyarak hulladékát képző ammoniakos folyadékkal tevéen kísérleteket, e kísérletek a legbiz-

tatöbb sikerrel kecsegtetnek, a mi annyival inkább örvendetes dolog, mert a mondott folyadék egyuttal sok más kártékony rovar is elpusztít.

— Építkezés angol rendszer szerint.

Az amerikai és angol építkezési rendszerrel nem-sokára Magyarországon is kísérletet tesznek. A földmivelési minisztérium is érdeklődik az új rendszerrel való építkezés iránt, mely abból áll, hogy az épület konstrukciója vasból készül s ez a vasváz teljesen tűzbiztos és vízhatatlan anyaggal egy tömeggé forr össze. A tetőszerkezet, mennyezet és válaszfalak ugyanilyen módon készülnek, úgy hogy egy teljes, vasnak és kőnek megfelelő anyagból készült épület keletkezik, a mely különösen tűzbiztossági és egészségi szempontból is előnyös. Nagy előnye ezenkívül az új építkezésnek az, hogy néhány hét alatt bármilyen terjedelmű épületet fel lehet építeni és rögtön lakhatóvá tenni. A földmivelési miniszter megbizta Neuhauser és Rockenstein építkezési céget, mely a szabadsalom tulajdonosa, hogy e rendszer szerint a legrövidebb idő alatt építsen néhány próba épületet.

— A tögymeleg friss

— tehát forratlan — tej-

ről szeltiben azt hiszik, hogy igen egészséges ital és ezért betegekke, gyengélkedőkkel, gyermekekkel itatják. Hogy e részben mit kell szem előtt tartani és hogy az általános hiedelemre mennyit kell adni, kitiünik abból, hogy Hamburg városának senatusa törvényjavaslattal dolgoztatott ki, mely a forratlan — nyers — tej elárúsításának betiltását célozza. Indokolásul a többek között felhozzák, hogy „sok esetben lett már orvosilag konstata, hogy a nyers tejjel többféle betegség ültetettik át az emberre; ezért a mily mértékben ajánlható a forratlan vagy sterilizált tej élvezése, oly mértékkel kell a nyers tej ivásától óvni, kivált a gyermekeket, kik ugyis könnyebben befertőzhetők a nyers tejből jutott ártalmos anyagok által” — Tekintettel arra, hogy nálunk még mindig nagyon sok beteg él és hal meg orvosi kezelés nélkül: sokszor megtörténik, hogy ragadós betegségben sinlódó cseléd feji a teheneket és kezeli a tejet, befertőzve ezt és befertőzve mindazokat, kik nyersen fogyasztják a tejet. Ezért óvatossá kell lennünk.

— Cserhulladék mint

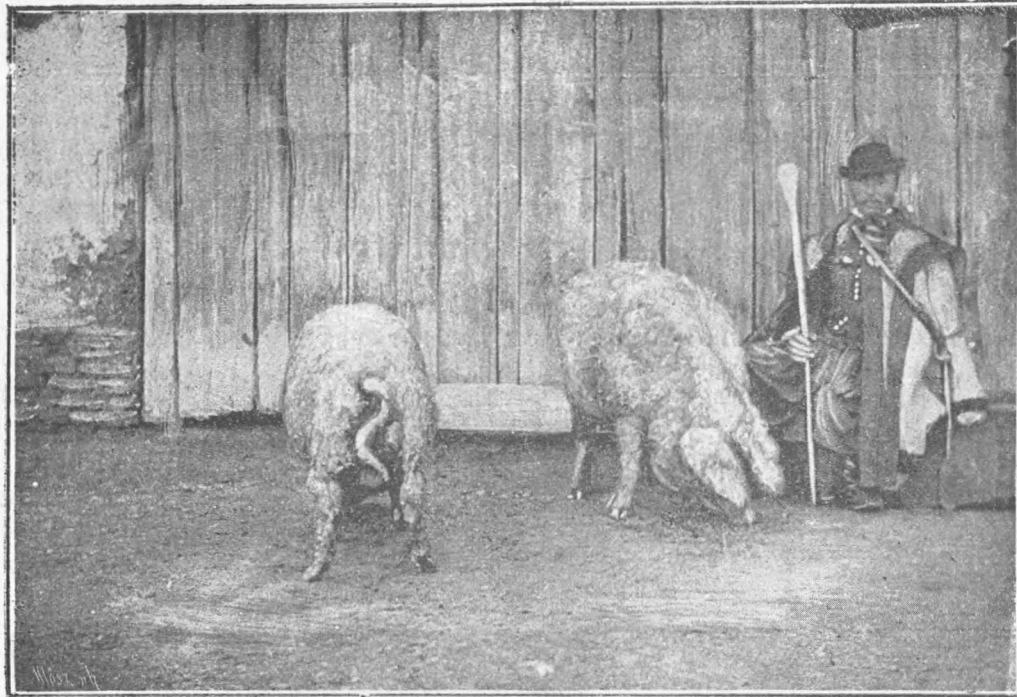
trágyaszor. A bőrcserzők

meszeseiben meggyűlő iszapot, a mety szórt, bürs hushulladékokat foglal magában, bár nagy a trágya-értéke, a mezőgazdaságban eddig nem lehetett felhasználni főképp azért, mert a lassan s nehezen elbomló szőrök stb., melyek a talajban keresztül-kasul elterülnek, ezt mintegy elnemesítik, míg a nyálkaszőrök hártává alakulásukkal egyidejűleg a levegőt majdnem teljesen elzárják a talajtól. Egy új találmány szerinti eljárásban a szóban levő iszap e tulajdonságait elveszti. Az iszapot ugyanis le csepegtetjük vagy leröpítjük megfosztjuk a rajta tapadó folyadéktól, mire szárító kemencében teljesen megszáritjuk s aztán desingratorban finomra megőrlik. A szőr t. i. a mész behatásától a teljesen kiszáradt nyálka-részekkel együtt igen töredékennyel szerint ez anyagokkal együtt

igen finom porrá őrölhető lesz, s így a földben egyenletesen elosztatván igen gyorsan bomlásnak indul.

— Szőlőtrágyázás. Az elzasz lothrin-

gai gazdasági vegykísérleti állomás főnöke tanulmányai alapján a szőlőtrágyázásra nézve a következő javaslatot teszi: Hektáronként alkalmazandó évenként 460 métermázsa istállótrágya, ezenfelül minden négy évben egyszer ősszel 1000 kg. Thomas-salakliszt, minden két évben egyszer ősszel 800 kg. káli magnézia és minden évben tavasszal 600 kg. kálsalétrom. Ez utóbbi helyettesíthető 500 kg. ammoniulphat vagy 1500 kg. vérliszttel, vagy 5000 kg. olajpogácsatrágya-

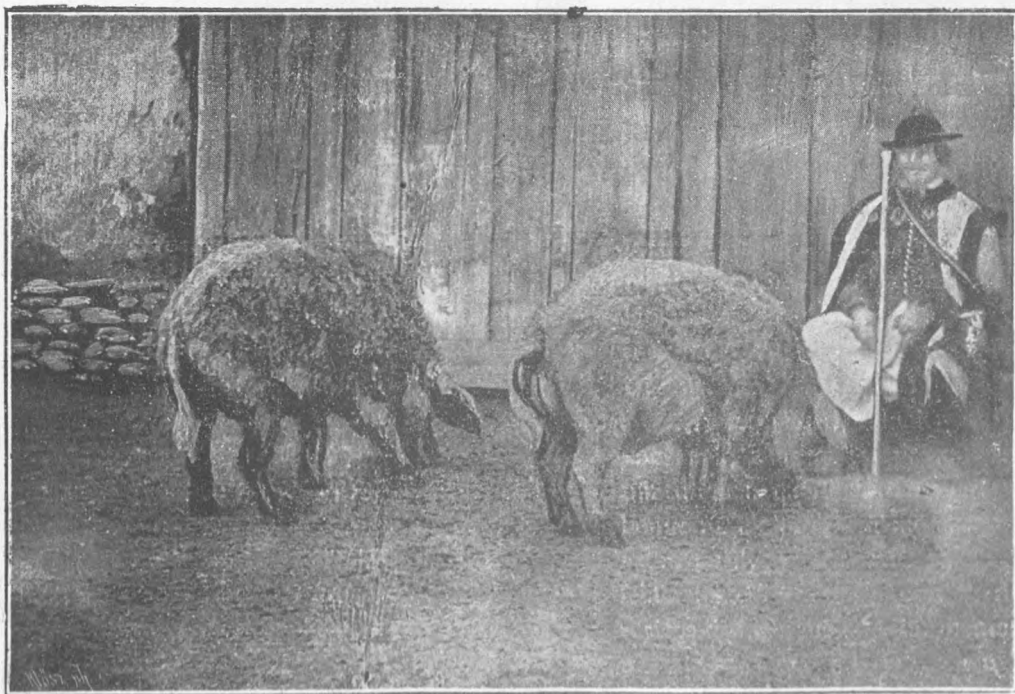

Friedmann A. tenyésztése.
Anyakoczkák.

liszttel, vagy végül 5000 kg. gyapju-huladékkal, szaruforgácsal sth.-vel, melyek azonban csak minden második évben alkalmazandók.

— A szőlőlevél takarmányértéke.

Egy, a francia akadémiahoz érkezett jelentés szerint, a szőlőlevél szarvasmarhának adagolva, a herével egyenértékű. Egy hektár szőlőben 18 egész 36 mmázsa szénaértékkel egyenlő levél gyűjthető. Ha ez így áll, akkor a magyar szőlők-

Friedmann A. tenyésztése.
Kanok.

ben évenként több millió értékű levél-takarmány volna összeszedhető. Mert ugyanis a levelezéskor bekerülő levelek ott korhadnak el. Igaz ugyan, hogy trágyául szolgálnak, de mint takarmány előbb értékesíthető volna s így kerülne a trágyába.

Vegyes közlemények,

— **Felhívás.** A csákvári földmivés iskolában a tanfolyam folyó évi október 10-én megnyitandó lévén, mindazok kik abba felvétetni óhajtanak, felhivatnak, hogy október hó 5-ik napján, délelőtt 9 órakor az iskola helyiségeiben személyesen, mutassák be. A felvételi feltételek ezek: a) Betöltött 17 éves életkor. b) Erős, egészséges testalkat. c) Jó erkölcsi magaviselet, d) Irni olvasni tudás. A felvett kérvényező tartozik: 1. Sajátkezüleg írt folyamodványát. 2. Keresztlevelét. 3. Szüleinek vagy gyámjának abbeli nyilatkozatát, hogy az iskolába való be-

lépést óhajtják és hogy azon esetre, ha a tanuló az iskolát a két tanév leforgása elhagyá, a reá fordított költségeket (naponként 40 kr.) megtérítik. 4. Esetleges cselédkönyvét. A felvételnél a katonakötelezettségnek eleget tett s ezek között az altiszti rangot betöltött egyének előnyben részesülnek. Csakis paraszt fiúk vétetnek fel. A felvett tanuló köteles magát ellátni legkevesebb 1 ünneplő és 1 hétköznapi felső ruhával, 2 pár fehérművel, 1 pár csizmával, 2 kötény, 2 törülközővel. A tanfolyam két évig tart, mely idő alatt a tanulók ruházaton kívül, teljes ellátásban részesülnek. A tanulók évi harminczöt forintnyi díjazásban részesülnek, A felvett tanulók a tanulási órákon kívül az összes gazdasági szőlészeti és kertészeti munkákban részt venni kötelesek. Csákvár Fehérmegyében fek-

szik, vasutállomása Bicske vagy Székesfehérvár. Gróf Eszterházy Miklós Mórisc.

— **A bécsi tenyészállatkiállítás.** Falkenhayn földmivelési miniszter nyitotta meg Bécsben a Rotundában rendezett tenyészállatkiállítást. Összesen 400 darab szarvasmarhát és 200 darab sertést állítottak ki.

— **A balatonvidéki terménykiállítást** folyó hó 11-én zárták be Balatonfüreden. Nánay Sándor vinczellérképezdei igazgató a bezárást megelőző napon érdekes előadást tartott az egyes talajoknak megfelelő szőlőfajokról miközben mindegyiknek megfelelő földmintát is bemutatott. A kiállításnak (tehát elvitázhatlan tanulságos) haszna is van, a mennyiben a látogató közönség az ojtással s az azzal történő szőlő-reconstructióval is megismerkedett.

— Hitelszövetkezeti

mozgalom Nyitra-megyében.

A nyitramegyei gazdasági egyesület felkérte gróf Károlyi Sándort, a gazdasági hitelszövetkezetek ezen lelkes apostolát, és Bernáth István közgazdasági író, hogy a gazdasági hitelszövetkezet üdvös voltáról s ezek szervezéséről Nyitrán szeptember 30-án délelőtt a löverseny előtti napon előadást tartanának. A felvidéki megyékben nemzetiségi szempontból is nagyfontosságot kell tulajdonítani a hitelszövetkezeteknek. A nyitramegyei gazdasági egyesület ismerve gróf Károlyi Sándor buzgalmát, reméli, hogy kívánsága teljesülni fog.

— **Az angol földbirtok elérte** kedését illusztrálja a többi közt azon tény, hogy egy igen termékeny talaju, 382 acre területű birtokért, melynek becsértéke 4700 font sterling

volt, a vadászattal és halászattal együtt egy közelebb megejtett árverésnél csak 3000 font sterlinget kínáltak, tehát egy acre-ért csak 8 fontot!

— **A szüret Franciaországban** ez idén nagyon korán megkezdődött, nevezetesen már július 28-án, augusztusban pedig szüreteltek mindenütt, a hol a korán érő kék fajok vannak túlsúlyban. Ezen korai szüret Franciaországban is ritka kivétel. Különben Franciaországban a gyümölcsből való borkészítés is rendkívüli fontossága, a mi kivált ebben a filloszerás, peronosporás időben magunknak is gondolkodásra adhat alkalmat. Nevezetesen egy hivatalos kimutatás szerint az 1871-től 1890-ig terjedő időszak alatt 244,300.000 hektoliter gyümölcsbor termeltetett Franciaországban, a mi nek az értéke körülbelül 2000 millió franknak felel meg.

— **Országos sörárpakiállítás.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mint említettük, október 1-től 15-ig rendezi a VI-ik sörárpakiállítást és vásárt. A kiállításra még e hónap 20-áig küldhetők be árpaminták. A kiállításon részt vehet minden magyarországi termelő az idén termelt árpával. A beküldendő árpa mennyisége 4.75 kilogramm. A bírálóbizottság az országos és vidéki gazdasági egyesületek kiküldötteiből fog megalakulni. A bizottság a beküldött anyagot következőképen fogja osztályozni: sörárpa, szeszülő árpa, takarmányárpa. Oklevelekre csak a sörárpaosztályba sorolt árpák számíthatnak.

— **Gazdatisztek nyugdíjgyejelete.** A mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete e hónap 7-ikén Máday elnöklete alatt ülést tartott, melyen Baranyay István ügyvezető igazgató bejelentette, hogy gróf Mailáth József az intézet alapítói közé 1000 forint alapítvánnyal belépett. A díjtételek befizetésével még sok tag késlekedik, miért is az intézet ügyészét megbízták, hogy a késlekedőket kötelezettségük teljesítésére szólítsa fel. Végül megállapították a díjkötvény és díjnyugta szövegét.

— **Thanaton rovarirtószér.** A Thanaton a Virginia és Kentuky dohánylevelekből kilugzott anyagok kivonata. A m. kir. állatorvosi akadémia vegytani osztályának elemzése szerint a Thanaton 14.5% nikotint tartalmaz. E nagy nikotintartalmánál fogva a Thanaton a méregárucikk közé tartozik, miért is elárúsításánál a mérgezőszerek zár alatt tartása iránt kibocsátott m. kir. belügyminiszteri rendeletek idevágó határozmányai szigoruan betartandók. A Thanaton eddigelé kitűnő sikerrel alkalmaztatott a Lema melanopus nevű vetépusztító róvar kiirtására, továbbá a rózsák, körtefák, vörös fenyők levelein élő levéltetvek; a körteleveleken élő Tingis Pyri nevű apró recrés poloskák és az ugyanott élősködő levél darázs álcák; az almafák pókháló hernyói; erdőben az apácza-pille és bucsujárópille hernyói ellen. Hatalmas szernek bizonyult még a Thanaton a juhok, lovak és ebek ruhesége ellen, valamint a svábbogarak kipusztítására, és tapasztaltatott, hogy oly kárpitok alá, melyek enyvezésére Thanatonnal kevert enyv használattott, poloskák nem hatolnak. — A fákat és növényeket a rájuk permetezett higitott Thanaton egyttal trágyazza is. A Thanatont, mely szörp sűrűségű, feketebarna anyag, nagy nikotintartal-

mánál fogva általában vízzel erősen higitva szabad csak alkalmazni; rendszeren 2.5—3% higitást szokás használni, vagyis 100 kgr. vízhez 2.5—3 kgr. Thanaton veendő és e keverék használat előtt alaposan összekavarandó. A Thanaton, mindig a meleg behatása alatt könnyen oly erős erjedésnek indul, hogy a bádogdóbozt is szétveti, mindig hűvös helyen tartandó. — Főraktár az erdélyi részekre: *Gergely Ferencznel Kolozsvártt.*

— **A külföldi komlótermése és kereskedelme.** I. (Kivonat a berlini cs. és kir. főkonzul jelentéséből.) A komló szedését augusztus utolsó napjaiban megkezdtek; a növény fejlődésére az utóbbi hetekben kedvező idő járt. Pozzenben ugy menyenyiségre, mint minőségileg igen jó termést remélnek. Dél-Németországban ellenben kevésbé jók a kilátások s e miatt jelentékenyebb bevételre lesz szükség. Az üzleti forgalom régebbi terményben, melyhez már az 1892. évi is számítandó, gyenge kereslet mellett lanya; új áru — melyet felette különböző minőségben kínálnak — eddig csak kisebb mennyiségekben került piacra. Nürnbergben jegyeztetett 50 kilogrammonkint:

idei szokványáru,	első minőségű	190—200	Márkával
"	"	másod "	160—170 "
"	"	hallertani	220—230 "
"	"	württembergi	220—235 "
"	"	badeni	200—230 "
"	"	lengyel	210—215 "

II. (Kivonat a genti cs. és kir. konzul jelentéséből.) Augusztus harmadik hetében a forgalom megelégnült, kivételre jelentékeny mennyiségű Alost-komlót vásároltak 135—140 frankkal 50 kilogrammonkint, sajtoltkomlót 125 $\frac{1}{2}$ —

azért is, mivel a helyi sörfőzők komlószükségleteiket nem szokták már ily korán beszerezni, azonkívül pedig Amerikából kitűnő komlótermést jeleznek — főleg Kaliforniából. A helyzet különben annyiban is javult, hogy az ideai fogyasztási szükséglet — angol szakkörök véleménye szerint — az ideai termésben majdnem teljes fedezetre fog találni, jelentékenyebb hiánytól és nehézségektől nincs mit tartani. Régebbi terményből a készlet majdnem teljesen elfogyott, ebben változatlan árak mellett gyenge a forgalom. Kontinentális komló alig van az angol piacon, amerikai áruból — melyet a helyi fogyasztók előszeretettel használnak — pedig csak mérsékelt készlet.

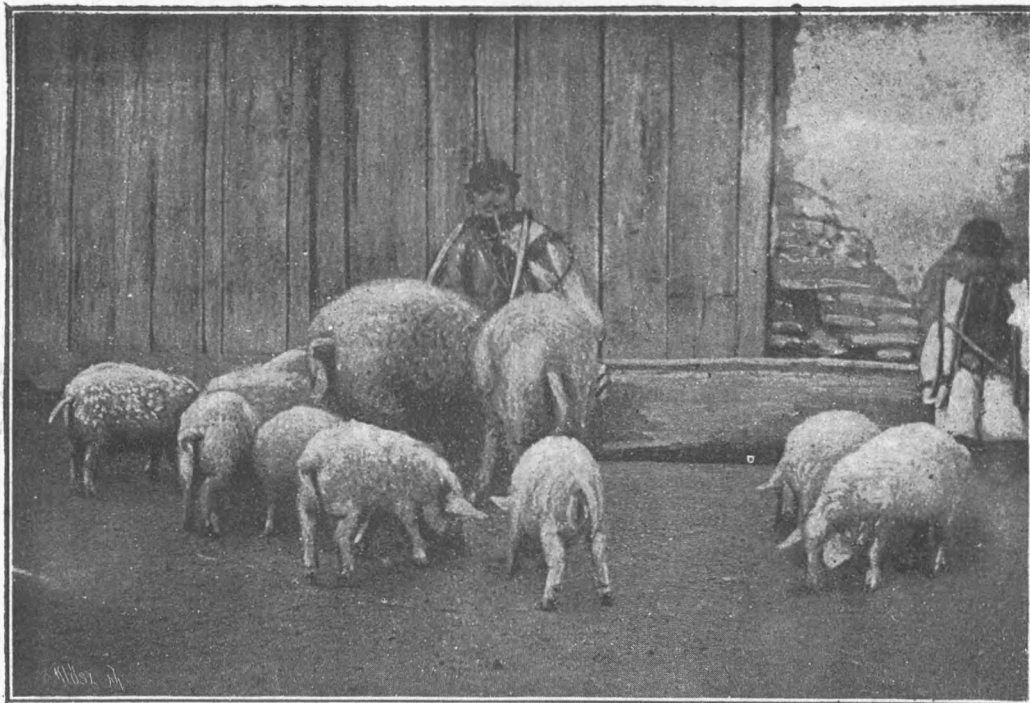
— **A biztosítékok kamatlábjának leszállítása.** A hivatalos lap legutóbbi egyik száma közli a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök rendeletét, melynek értelmében a biztosíték letételére kötelezett polgári államalkalmazottak készpénzbeli biztosítékának kamatlábját 1893. évi július hó 1-ő napjától kezdve 6 százalékról négy (4) százalékra szállítottatott le.

— **Magyarország kukorica- és burgonya-területe.** A földmivelségi miniszter közhírré teszi az országos statiszt. hivatal adatai alapján az ideai bevetett tengeri és beültetett burgonya-területet. A terület a múlt évi állapothoz képest nem sokat változhatott. Tengerivel be volt vetve az idén 3,602,998 kat. hold, tavaly 3,632,027 kat. hold, burgonyával be volt ültetve 795,067 kat. hold, 1892-ben 795,038 kat. hold.

— **Franciaország ideai gabonatermése** a francia földmivelségi miniszter által közzétett ideiglenes kimutatás szerint, következő volt:

buza 75,866,000 métermázsa, rozs 16,500,000 métermázsa, kétszeres 2,900,000 métermázsa. A búzával bevetett terület 6,973,284 hektár, a rozsszal bevetett terület 1,577,801 hektár, a kétszeres bevetett terület pedig 278,882 hektár volt. A múlt évi terméssel összehasonlítva, a búzából és kétszeresből az idén körülbelül 9 millió métermázssal kevesebb termést mint a múlt évben, s ennél fogva Franciaországnak körülbelül ennyivel több búzát fog kell leni jövő aratásig bevinnie a múlt évi importnál, mely 18,840,000 métermázsa volt.

— **Terv a gazdahitel emelésére Franciaországban.** Egy nyugalomba vonult főtörvényszéki ügyvéd Franciaországban az elmúlt francia parlament felsőházához — szenatus — emlékiratot nyújtott be a gazdahitel emelése tárgyában. — A francia

Friedmann A. tenyésztése.
Malaczkok az elválasztás alkalmával.

130 frankkal. A hét vége felé azonban csökkenő kereslet mellett az árak lanyhább irányzatot tüntetnek fel; október-novemberi határidőre az Alost-komló 122 $\frac{1}{2}$, tavalyi termény 104 frankra szállott alá 50 kgonkint. Elzászi 1885-ből való régi komlót 12 frankon adták el 50 kilogrammonkint. A negyedik hét folvámán a külföld kedvező terméséről érkezett hírek következtében a belga komló ára jelentékenyen csökkent. Idei Alost-komlóért, október-novemberben történendő szállításra, már csak 107 $\frac{1}{2}$ —110 frankot fizettek. Régebbi áruban kötés nem történt. — III. (Kivonat a londoni cs. és kir. főkonzul jelentéséből.) A komló szedése javában folyik, a termés kilátás a legutóbbi időben javult; megközelítőleg 400,000 mázsát remélnek, a minőség általában jónak, helyenkint kitűnőnek ígérkezik. Új angol komlóból mintegy 1500 csomó került már piacra, melyet 8—12 L-ért kínálnak, ily magas árak mellett azonban vevő még nem akadt, egyrészt különben

szenatus azonban elég számbavehetőnek tartotta a véleményadást arra, hogy azt további tanulmányozás végett a földmivelési és igazságügyi minisztereknek kiadja. Közülük belőle röviden a következőket. A hitel drágaságának orvoslása első sorban a telekkönyvi eljárás egyszerűsítése, az illetékek magas voltának leszállítása, telekkönyvi kivonatok kiadására, a hozzáférhetőbb adóhivataloknak hatósági jelleggel leendő felruházásától várja. Ezen felül a francia telekkönyvi eljárásban ismert ugynevezett törvényes zálogjog kiterjesztését tartja szükségesnek a véleményező mindama vételek és munkákból eredő követelések biztosítására, melyek a gazdaságra fordíthatnak. Ilyenek: mag- és takarmányművek vétele stb. Ezt előmozdítandó külön nyilvántartási könyvet óhajt vezetetni egyes gazdák kívánatára az általuk igénybe venni óhajtott ilyenmü hitel céljából. Elvégre pénzügyi tekintetben országosan szervezett és államilag támogatott agrárbank

alapítását kívánja. Az állami támogatás, véleményező szerint, könnyen eszközölhető volna akkép, ha az államilag kezelt takarékpénztárak a náluk elhelyezett tőkék egy részét a szervezendő bank számára szolgáltatnák be. Ennek elősegítése végett a takarékpénztárak betéteket csak egy évi felmondásra fogadhatnának el, mi által eléretnek az, hogy a gazdák számára pénz egy éven át más oldalra a felmondás ve-zélye nélkül volna adható. Ennyiből áll főbb vonásokban az említett tervezet. Jele ez annak, hogy a francziák behatóan foglalkoznak a köz- és társadalmi élet fáján rágódó bajok mi módoni orvoslásával.

— **Allást keres egy gazdasági tanintézetet végzett gazdász, ki gépkezelői oklevéllel is bír, katonai kötelezettségének eleget tett. Képzettségének megfelelő állást kész azonnal elfoglalni. Bővebb felvilágosítást lapunk szerkesztősege készsággel nyújt.**

— **Kerestetik számtartó, illetve segéd-tiszt, kinek teendői első sorban az udvar és istállók körül leendenek. — Ajánlkozónak tájékozást nyújt lapunk szerkesztősege, ha a válaszra szükséges bélyeget beküldik.**

— **Gazdatiszti állást keres egy elméleti képzettségű és több évi gyakorlattal bíró egyén. Tudakozódní lehet lapunk szerkesztősegénél.**

— **Meghívó a „Hazánk“ irodalmi és nyomda-részvénytársaság f. szeptember hó 28-diki alakuló közgyűlésére. A nevezets társaság zlakuló gyűlését a Köztelek nagy üléstermében (Budapest, álló-ut 25. sz.) f. szept. hó 28-án tartja meg. Felkéretnek tehát mindazok, kik részvényeket jegyeztek, hogy ott személyesen, vagy írásban igazolt megbízottjaik által megjeleni sziveskedjenek.**

Piaczi értesítő.

Budapesti gabonatőzsde.

1893. szeptember 23.

Buza üzlet a hét elején és közepén emelkedő áron élénk, a hét végén lanyha irányt követett; a kínálat élénk és sürgős, a kereslet pedig meglehetősen jó volt, úgy hogy mintegy 40 000 mm. buza kelt 5 krajczárral olcsóbb árakon. Más gabonanevekben gyenge volt a forgalom, csak zabot és tengerit kerestek jobban, melynek ára 5 krajczárral emelkedett is.

Hivatalos effektív árak:

Buza	7 frt 30—7 frt 70 kr.
Rozs	5 frt 85—6 frt — kr.
Árpa	6 frt 25—8 frt — kr.
Zab	6 frt 60—6 frt 85 kr.
Tengeri	4 frt 90—4 frt 95 kr.
Repcze	14 frt 7/8—15 frt 4/8 kr.

Határidőüzlet gyerge forgalommal nyílt meg buza hanyatló, a takarmánynak való áru pedig emelkedő irányt követett.

Terménytőzsde.

Terményekben teljesen pangott az üzlet; zsiradék árak szilárdabbak, szilva és szilvaiz lanyha.

Ertéktőzsde.

A hét eleje óta tőzsdénk hangulatára lidércznomásként nehezédtek a berlini pénzpiacz drágulásáról s az ottani tőzsde kedvezőtlen helyzetéről hozzánk jövő aggasztó hírek. Az ottani kontremine tevékenységét újból felvette és értékeinkben ismét nagymérvű eladásokat eszközölt úgy Berlinben mint nálunk is, s ezekkel kapcsolatban Bécsben eszközölt valuta vásárlásokkal még jobban megzavarta a spekulációkkal inkább hausszera irányuló hangulatát. Az angol bank a még csak tegnap is London ellen irányuló váltóárfolyam daczára elérkezettnek látta az időt, hogy a négy perczentes kamatlábat fél perczenttel csökkentse. Ennek mégtörténte jelszó volt a bíanko eladások beszüntetésére s a fedezések újból való felvételére.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása az Erdélyi Gazda részére.)

Vörös löhere. A német kikötők piacairól e lefolyt héten mindinkább hanyatló árak mellett kínálták az amerikai löherét és ezen körülmény természetesen belföldi forgalmunkra nem maradt visszahatas nélkül különöseu pedig a középserü minőségű löherék ára hanyatlott néhány foriottal. Jelenleg azonban némileg meggyérülven az amerikai kínálat, az árak némileg márkával emelkedtek és ebből kifolyólag a magyar löhere árai is visszahelyezkedtek a mult heti színvonalra.

Luczernából a lefolyt héten Franciaország is küldött ajánlatokat habár magas árak mellett. (150 160 frank.) Figyelemre méltó pedig e mozzanat azért, mert eddig mingen jelentés Franciaországból teljesen meghiusult, rossz termést jelzett, pedig ez nem felel meg a valónak, minthogy a Franciaországból érkező kínálatok azt mutatják, hogy jut onnét még kivitelre is áru. Olaszországból folytatólag is kínálnak még pedig a mult hetiek-nél sokkal jobb minőségűeket 60—65 frtjával.

Jegyzések 100 kilonkint a következők:

- Vörös löhere nagyszemű, violaszínű tiszavidéki 70—73 frt.
- Vörös löhere bánáti 64—68 frt.
- Luczerna idei termésű világos mag 545á— frt.
- esztenős mag 42—45 frt.
- Baltaczim 16—17 frt
- Téli borsó 11—12 frt.
- Vetni való Káposztarepcze 16—17 frt.

Kolozsvár, 1893. szeptember 21-ről. Tiszta buza 6 frt — kr 7 frt — kr. Rozs 4 frt 80 kr 5 frt — kr. Törökbuza 4 frt 80 kr 5 frt — kr. Zab 5 frt 80 kr 6 frt 20 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr Métermázsánként. Fa kemény nem usztatott 3 frt. (Köbméter.) Fagygyugyertya öntött 44 kr. Marhahus 56 kr. Konyhaliszt 7 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hecloliter.) Savanyu káposzta 5 kr. Savanyu répa 10 kr. (Kl.) Kósó 9 kr. Disznózsir 68 kr. Bors 1 frt 50 kr. Hagyma 10 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Állatvásárok.

Sertésvásári-jelentés az „Erdélyi Gazda“ részére. Budapest-Kőbánya, 1893. szept. 22-én. Az üzlet lanyha volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320—380 klg. nehéz 43—43 1/2 kr. 280—300 klg. nehéz 43 1/2—45 kr. Öreg 300 klg. tuli — kr. vidéki sertés 42—47 kr. Szerb 39—42 kr román — kr. tiszta klgk. páronként 45 klg. életsuly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eleségárak: Tengeri frt 5 25, árpa frt 6.30 Kőbányán átvéve.

Kimutatás!

Debreczen sz. kir. városban az 1893-ik év szeptem. 18—19-én tartott heti vásárról.

Sertés felhajtattott 4250 drb., eladatott 2610 drb.

Árak: 6 hónaptól 1 évig sovány párja 16 frittól 25 frittig, 1 évestől 1 1/2 évig sovány párja 26 frittól 35 frittig, 1 1/2 évestől 2 évig sovány párja 35 frittól 46 frittig, öreg sovány párja 45 frittól 65 frittig, kövér kilója 42 krtól 46 krig.

Üzlet élénk, 16 felhajtattott 490 drb, eladatott 145 drb, szarvasmarha felhajtattott 560 drb., eladatott 416 drb. Árak a régiék. Üzlet lanyha.

Erdélyi piaczi árak.

(Árak krajczárookban)

A piaczi czikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vásárhely	Máros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Szegesvár
Tiszta buza	mm	750	700	660	525	635	731	805
Elegy buza	"	700	—	586	400	585	676	616
Rozs	"	600	462	504	350	490	528	482
Árpa	"	—	468	390	—	—	544	—
Zab	"	660	515	550	250	520	587	556
Törökbuza	"	530	630	520	420	140	556	589
Széna	"	300	400	260	250	350	200	160
Alomszalma	"	200	110	120	90	225	140	120
Túzifa	km.	275	250	300	400	250	350	270
Marhahus	kg.	46	48	48	52	44	62	56
Szept.		16	21	21	21	21	25	21

A piaczi czikkek	Mérték	Sepsi-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székely-Út-varhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	720	650	625	760	840	—	750
Elegy buza	"	610	500	500	600	620	—	550
Rozs	"	480	450	530	600	500	—	550
Árpa	"	500	400	500	550	—	—	450
Zab	"	480	560	520	600	500	—	550
Törökbuza	"	560	450	550	575	630	—	500
Széna	"	450	200	250	250	300	—	200
Alomszalma	"	200	150	120	100	100	—	40
Túzifa	km.	200	240	240	200	240	—	265
Marhahus	kg.	46	48	44	48	48	—	44
Szept.		18	11	14	16	19	—	9

A piaczi czikkek	Mérték	Szász-Sebes	Csikszoreda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogarás	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza	mm.	600	—	640	640	850	680	—
Elegy buza	"	500	—	620	400	550	650	—
Rozs	"	400	—	480	380	500	450	—
Árpa	"	—	—	—	360	—	—	—
Zab	"	260	—	510	360	550	444	—
Törökbuza	"	410	—	500	420	500	475	—
Széna	"	260	—	560	—	300	250	—
Alomszalma	"	100	—	380	—	200	150	—
Túzifa	km.	250	—	280	700	275	300	—
Marhahus	kg.	52	—	44	44	52	48	—
Szept.		31	—	12	30	20	15	—

Felelős szerkesztő és kiadó:

Szenterzsébeti Szakáts Péter.

Főmunkatárs: Nagy Kálmán.

HIRDETÉSEK.

Javított szerkezetű

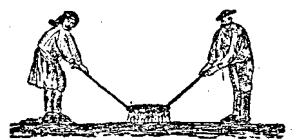
szab. Ásványi-féle

ARANKA-IRTÓ ESZKÖZ.

Kapható

Budapestben

Lipót-körút 30.
Detrich Gyula
gépgyárosnál.

Kolozsvárt

Kiss Ernő
vaskereske-
dónél.

Ára 18 forint.

(16—x)

Takarmány répa kerestetik

megvételre,

100—200 métermázsa.

Kolozsvárra szállítva.

Az ajánlatok az ár megjelölésével az „Erdélyi Gazda“ szerkesztőségéhez küldendők.

Eladó 7—800 métermázsa

jó minőségű széna

az egeresi vasuti állomáshoz szállítva.

Bővebb felvilágosítással szolgál lapunk szerkesztősége.

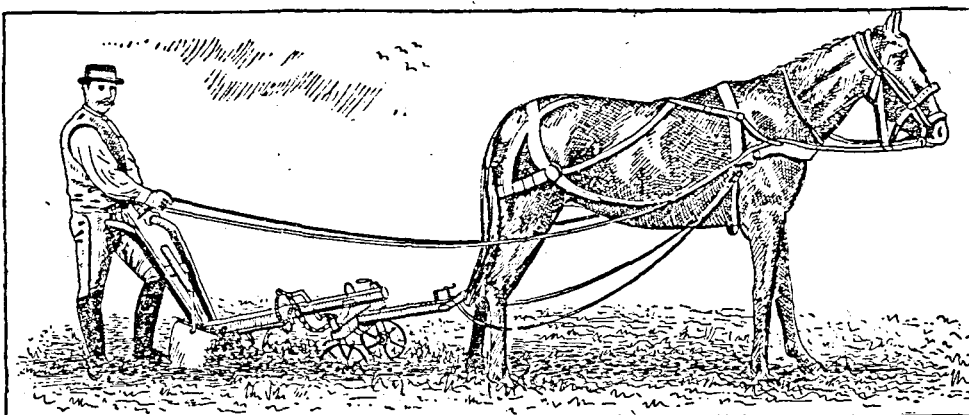

UJDONSÁG!

Egy lóval
vagy
szarvasmarhával
lehet szántani.

Feltalálója és szabadalom tulajdonosa

GYÖRGY JÁNOS
földműves.

UJDONSÁG!

Összes államokban
egyedüli elárúsítója
RIEMER K. G.
SZÉKELY-UDVARHELYT.

Székely váltó-eke saját taligájával

az 1892. évi október hó 15-én tartott próba kizár minden eddigi váltó ekéket.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönség figyelmét egy még eddig nem ösmert könnyen járó ekére felhívni.
Az új székely eke kizár könnyű járásánál fogva minden eddig ismert váltó-ekét, gerendélye csak 120 cm. hosszú legkötöttebb talajban is, szilárd anyagból előállítva, könnyen szánt és nagyon tartós; sulya csak 26 kiló.

Hogy a könnyű szántás elérhető legyen, feltétlen szükség az új székely taliga használata, melynek szerkezete a következő: 1. a taliga vas-kereken jár vastengelylyel ellátva, utóbbi az a)-val jelzett csavarral emelhető és szállítható, úgy hogy 25 cm. mély szántás elérhető és tetszés szerinti mélységre állítható; 2. váltása pedig a b)-vel jelzett szárny-csavarral eszközlendő tetszés szerinti szélességre.

Tekintve ezen eke előnyeit és olcsó árát, mindenki megszerezheti azt és egy próba által teljesen meg lesz elégedve ezen eke eredményével, mivel ezen előnyök minden eddigi kísérleteket felülmúlnak.

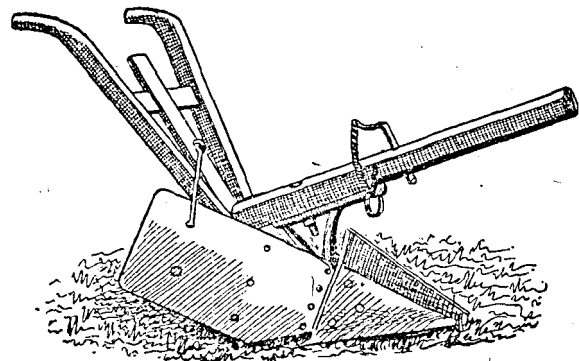
Hogy ezen célszerű gazdasági eszközt mindenki beszerezhesse, árát taligával együtt 18 írtban állapítottam meg.

Ez okból felkérem a t. gazdaközönséget ezen új találmány megrendelésével sietni, hogy a jövő tavaszra kellő mennyiségben előállíthassam, mivel már is tömeges megrendelést volt szerencsém kapni, azoknak szétküldését sorrendben fogom eszközölni

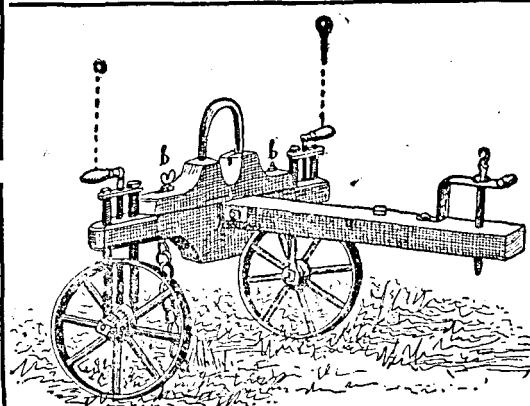
Tisztelettel

Riemer K. Gusztáv

a székely eke egyedüli elárúsítója.

Székely váltó-eke.

Új székely taliga.

Lucernát loherét, baltaczimet,
nyulszapukát, komlóherét, fe-
hér herét és egyáltalán gaz-
dasági magvakat legmagasabb
áron vásárol

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedése

BUDAPESTEN,

Andrássy-ut 23. sz.

1 (39-52)

Sátori Miksa és Mór

mütrágya gyárosok

Budapest

(IX. Dandár u. 25.)

Mezőtelegd

(Biharmegye)

ajánlanak

SZÁRÍTOTT SZESZGYÁRI MOSLEKOT

mint legolcsóbb és leghatásosabb

ERŐTÁPSZERT

mindennemű állat etetésére
és hizlalására.

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel
készséggel szolgálunk.

4-5